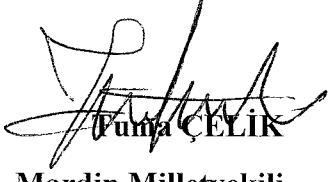

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 15.05.2020

Ziya SELÇUK

Mardin Milletvekili

Anadilde eğitim, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinde, Çocuk Hakları Sözleşmesinde, Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar Paktında, UNECO Sözleşmesinde, Ulusal Azınlıkların Korunması Hakkında Çerçeve Sözleşmede vurgulanan temel bir hak olmasına rağmen Türkiye'de cumhuriyet tarihi boyunca Türkçe dışındaki diller, engelleyici ve yasaklayıcı politikalara maruz kalmıştır. Maalesef bu dillerin öğretilmesi, korunması, geliştirilmesi için eğitim kurumları, akademik araştırma merkezleriyle bu dillerin kamusal alanda kullanım alanları yaratılmamıştır. Devletin bütün bu engelleyici politikalarına rağmen Kürtçe bugüne kadar varlığını geliştirerek sürdürmeye devam etmiştir ve 15 Mayıs Günü Kürtler tarafından Kürt Dil Bayramı olarak kutlanmaktadır.

Tarihte bugün, 15 Mayıs 1932'de Kürtçe harflerin latinize edilmesi ile Kürt Harf Devrimi gerçekleşmiş olarak kabul edilir ve bu sebeple 2006 yılından bu yana Kürtler her yıl 15 Mayıs'ı Kürt Dil Bayramı olarak kutlar.

1948 tarihli Evrensel İnsan Hakları Bildirgesi'nin 26'ıncı maddesi, devletlere, genel olarak teknik ve mesleki eğitim alabilme ve yükseköğrenim imkanını yaratma sağlama yükümlülüğü getirir. Bildirgede eğitimin uluslar, ırklar ve dinsel gruplar arasında anlayış, hoşgörü ve dostluğu geliştireceğine ve barışın korunmasına katkıda bulunacağını ifade eder.

Ülkemiz, farklı dil ve lehçelerin konuşulduğu kültürel bir zenginliğe sahiptir. Bu kültürel zenginliğe bilimsel perspektifler çerçevesinde hayatiyet kazandırmak, sahip olduğumuz çeşitliliklerin yok olmasını engelleyecek ve bu kültürel zenginliğimizi daha da güçlendirecektir.

Sadece Kürtçe değil Süryanice gibi Türkçe dışında bütün diller Cumhuriyet tarihi boyunca yok sayılmıştır. Süryanice eğitim veren son iki okul Mardin ve Diyarbakır'da 1928 yılında kapanmış ve 86 yıl boyunca Süryanice eğitim veren bir okulun açılmasına izin verilmemiştir. Yıllar boyunca Süryanice üzerine, Süryani toplumunun kendi çabaları dışında, hiçbir kurumsal çalışma yapılamamıştır.

UNESCO'nun yayınladığı, "Tehlikeli Altındaki Diller Atlası" Türkiye'de konuşulan Hemşince, Lazca, Pontus Yunancası, Batı Ermenice, Romanca ve Süryaniceyi "açıkça tehlike altında" olan diller arasında sayıyor.

Bu bağlamda,

1. Türkçe bilmeyen çocuklar için okul öncesi eğitimin Kürtçe verilmesi için çalışmalarınız var mıdır? Kürtçe eğitim verecek kreşler açmayı düşünüyor musunuz?
2. Süryanice eğitim verecek kreşler açmayı düşünüyor musunuz?
3. Şu ana kadar üniversitelerin Kürt Dili ve Edebiyatı bölümlerindeki görevlerinden ihraç edilen kaç akademisyen vardır? Üniversitelere göre dağılımları nedir?
4. Artuklu Üniversitesi'nin Süryani Dili ve Edebiyatı bölümlerindeki görevlerinden ihraç edilen kaç akademisyen vardır?
5. Okulöncesinden üniversiteye anadilde eğitim verilmesi için atacağınız adımlar var mıdır? Anadilde eğitime dair projeleriniz nelerdir?
6. UNESCO'ya göre Hemşince, Lazca, Pontus Yunancası, Batı Ermenice, Romanca ve Süryaniceyi yok olma tehlikesi altındadır. Bu dillerin kaybolmaması ve gelişmesine dair bir çalışmanız olacak mıdır?
7. Dillerin kaybolmaması için dil politikaları üzerine çalışma yürütecek misiniz?